

IN ATENTIA ASIGURATILOR IN SISTEMUL PUBLIC DE PENSII
INFORMATII EXTRASE DIN LEGEA NR.263/2010,LEGEA NR 186/2016
PRECIZARI PRIVIND INCHEIEREA CONTRACTELOR DE ASIGURARE PRIMITE
DE LA CASA NATIONALA DE PENSII PUBLICE -ADRESA 1868/22.08.2013
1.LEGEA NR.263/2010

ART. 7

(1) În sistemul public de pensii se pot asigura, pe bază de contract de asigurare socială, avocații, personalul clerical și cel asimilat din cadrul cultelor recunoscute prin lege, cu sisteme proprii de asigurări sociale și pensii, neintegrate în sistemul public, precum și orice altă persoană care dorește să se asigure în sistemul public de pensii.

(2) Se pot asigura în sistemul public de pensii, pe bază de contract de asigurare socială, și persoanele care, asigurate fiind în temeiul art. 6 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, denumită în continuare lege, doresc să își completeze venitul asigurat până la plafonul prevăzut de lege.

ART. 8

(1) Contractul de asigurare socială se încheie între persoana interesată sau, după caz, tutorele, curatorul ori mandatarul acesteia desemnat prin procură specială și casa teritorială de pensii competentă, denumită, în continuare, asigurător, în funcție de domiciliul sau reședința persoanei interesate ori, după caz, a tutorelui, curatorului sau mandatarului.

(2) Contractul de asigurare socială se încheie în formă scrisă și produce efecte de la data înregistrării la asigurător.

ART. 9

(1) Venitul asigurat înscris în contractul de asigurare socială, la care se datorează contribuția de asigurări sociale, este stabilit de persoana interesată, cu respectarea prevederilor legale.

(2) Venitul asigurat poate fi modificat din inițiativa asiguratului, în condițiile legii, prin încheierea unui act adițional la contractul de asigurare socială.

(3) Actul adițional la contractul de asigurare socială produce efecte pentru viitor cel mai devreme de la data înregistrării acestuia la asigurător și are același regim juridic ca și contractul de asigurare socială.

ART. 10

La încheierea contractului de asigurare socială se prezintă asigurătorului următoarele documente:

a) actul de identitate, certificarea pentru conformitate a copiei făcându-se de către asigurător;

b) actul de identitate al reprezentantului, precum și actul care atestă calitatea acestuia, după caz.

ART. 11

În situația nerespectării termenului de plată a contribuției, prevăzut la art. 27, în cursul derulării contractului de asigurare socială, se calculează dobânzi și penalități de întârziere aferente.

ART. 12

Constatarea rezilierii contractului de asigurare socială se face prin decizie a asigurătorului.

2.LEGEA NR 186/2016

ART. 1

(1) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, persoanele care nu au calitatea de pensionari pot efectua plata contribuției de asigurări sociale pentru perioadele de timp în care nu au avut calitatea de asigurat în sistemul public de pensii sau într-un sistem de asigurări sociale neintegrat acestuia.

(2) Sunt exceptate de la aplicarea prevederilor prezentei legi persoanele pentru care exista obligația asigurării în sistemul public de pensii, în conformitate cu prevederile Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Perioadele pentru care se poate efectua plata contribuției de asigurări sociale sunt cele anterioare datei la care sunt îndeplinite condițiile, prevăzute de lege, privind vârsta standard de pensionare.

(4) Vârsta standard de pensionare este prevăzută în anexa nr. 5 la Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Perioadele pentru care, în condițiile prevăzute de prezenta lege, persoanele prevăzute la alin. (1) achită contribuția de asigurări sociale se consideră stagiul de cotizare în sistemul public de pensii.

ART. 2

(1) Persoanele interesate prevăzute la art. 1 alin. (1) încheie un contract de asigurare socială, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, potrivit modelului prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta lege.

(2) Contractul de asigurare socială prevăzut la alin. (1) se încheie între persoana interesată sau, după caz, mandatarul acesteia, desemnat prin procură specială, și casa teritorială de pensii din raza teritorială de domiciliu ori reședință a persoanei interesate.

ART. 3

Perioadele de timp pentru care se poate efectua plata contribuției de asigurări sociale sunt cele care se încadrează în intervalul de timp cuprins între data încheierii contractului de asigurare socială potrivit prezentei legi și ultimii 5 ani anteriori acestei date.

ART. 4

(1) Contribuția de asigurări sociale datorată se calculează prin aplicarea asupra bazei lunare de calcul a cotei contribuției de asigurări sociale pentru condiții normale de muncă, reglementată de legislația în vigoare pentru fiecare lună/ dintre lunile din perioadele pentru care se solicită efectuarea plății în vederea considerării stagiului de cotizare în sistemul public de pensii.

(2) Baza lunară de calcul prevăzută la alin. (1) o constituie cel puțin valoarea unui salariu de bază minim brut pe țară garantat în plată, reglementat de legislația în vigoare pentru fiecare lună/ dintre lunile din perioadele pentru care se solicită efectuarea plății

contribuției de asigurări sociale. Salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată este cel aprobat prin hotărâre a Guvernului.

(3) Baza lunară de calcul prevăzută la alin. (2) nu poate fi mai mare decât valoarea corespunzătoare a de cinci ori câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

(4) Valoarea câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, prevăzut la alin. (3), este cea prevăzută în actele normative în vigoare la acea dată.

ART. 5

Cota de contribuție de asigurări sociale, prevăzută la art. 4 alin. (1), care se utilizează la calculul contribuției de asigurări sociale datorate este cea prevăzută în actele normative în vigoare la acea dată.

ART. 6

(1) Plata contribuției de asigurări sociale se efectuează într-o singură tranșă sau eşalonat, în tranșe lunare, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(2) Suma cu titlu de contribuție de asigurări sociale calculată potrivit prevederilor art. 4 și 5 se actualizează cu indicele de inflație publicat în luna în care se face plata contribuției față de luna pentru care aceasta se datorează, pe baza datelor comunicate de Institutul Național de Statistică.

(3) Plata contribuției de asigurări sociale se efectuează prin mandat poștal sau prin orice alt mijloc de plată prevăzut de lege, inclusiv în numerar, la casieria casei teritoriale de pensii în raza căreia se află domiciliul persoanei interesate.

ART. 7

Baza lunară de calcul la care se achită contribuția de asigurări sociale, respectiv cea prevăzută la art. 4 alin. (2), se folosește la calculul punctajului lunar utilizat, potrivit legii, la stabilirea quantumului pensiei din sistemul public de pensii.

3. PRECIZARI PRIVIND INCHEIEREA CONTRACTELOR DE ASIGURARE PRIMITE DE LA CASA NAȚIONALĂ DE PENSII PUBLICE -ADRESA 1868/22.08.2013

Ca urmare a numeroaselor dificultăți pe care le întâmpinați ca urmare a punerii în aplicare a Deciziei Curții Constituționale nr. 680/2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 73 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în ceea ce privește încheierea contractelor de asigurare socială, facem următoarele precizări:

Potrivit dispozițiilor art. 12 alin.(1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu cele ale art. 8 alin. (1) din Normele de aplicare a acestei legi, aprobate prin HG nr. 257/2011, contractul de asigurare socială se încheie între persoana interesată sau, după caz, tutorele, curatorul ori mandatarul acesteia desemnat prin procură specială și casa teritorială de pensii competentă, în funcție de domiciliul sau reședința persoanei interesate ori, după caz, a tutorelui, curatorului sau mandatarului.

În situația în care, din cauza unei infirmități, a bolii sau a altor cauze, persoana interesată în încheierea contractului de asigurare socială declară că nu poate să semneze, sau aceasta declară că nu știe să semneze, încheierea actului juridic în discuție se poate face prin reprezentare, respectiv prin tutore, curator sau, în lipsa acestora, prin mandatar desemnat prin procură specială autenticată.

Contractul de asigurare socială în sistemul public de pensii este un contract civil, solemn, sinalagmatic.

Conform art. 1171 și 1174 alin.(3) din Codul civil, contractul este sinalagmatic atunci când obligațiile născute din acesta sunt reciproce și interdependente. Contractul este solemn atunci când valabilitatea sa este supusă îndeplinirii unor formalități prevăzute de lege.

În conformitate cu prevederile art. 1169 din Codul civil, părțile sunt libere să încheie orice contracte și să determine conținutul acestora, în limitele impuse de lege, de ordinea publică și de bunele moravuri.

Așadar, factorul primordial al încheierii contractului este acordul de voință al părților.

Potrivit art. 1179 din Codul civil, unele dintre condițiile de fond, esențiale și generale pentru validitatea unui act juridic sunt consimțământul, respectiv manifestarea hotărârii de a încheia actul juridic civil, de a se obliga juridicește și capacitatea de a contracta și anume, la momentul încheierii actului juridic părțile au aptitudinea de a-și asuma drepturile și obligațiile care izvorăsc din contract.

În sistemul public de pensii, bazat pe principiul contributivității, dreptul la pensie se dobândește în virtutea contribuțiilor de asigurări sociale datorate/achitate de persoane.

Per a contrario contribuind la sistemul public de pensii, persoanele în cauză își asigură dreptul de a beneficia, la momentul la care intervine riscul bătrâneții sau al invalidității, de una din prestațiile reglementate de lege.

De altfel, pensiile reprezintă venit de înlocuire pentru pierderea totală sau parțială a veniturilor asigurate ca urmare a bătrâneții, invalidității sau decesului.

Pe calea unei logice interpretări se poate ușor constata din întreaga filosofie a sistemului public de pensii că plata contribuțiilor de asigurări sociale naște dreptul la obținerea unei prestații și nu invers.

În cazul acordării unei pensii de invaliditate pentru care legea prevede un stagiul de cotizare, realizarea acestuia trebuie să fie anterioară apariției riscului, respectiv pierderea capacității de muncă constatată printr-o decizie medicală asupra capacității de muncă.

Intenția legiuitorului de a legifera contractul de asigurare socială ca formă facultativă de asigurare fie pentru realizarea unui stagiul de cotizare, fie pentru completarea venitului asigurat ca urmare a unei asigurări obligatorii, nu poate fi speculată în sensul încheierii acestuia după data la care a fost emisă decizia medicală asupra capacității de muncă sau chiar cu aceeași dată în scopul obținerii unei pensii de invaliditate. Odată cu emiterea deciziei medicale asupra capacității de muncă un medic expert al asigurărilor sociale a constatat existența riscului, dată la care stagiul de cotizare trebuia deja realizat.

Pe de altă parte, aflându-ne în situația unei asigurări contractuale (facultative), asiguratorul are obligația evaluării riscului de s-ar produce ca urmare a acceptării încheierii actului juridic în discuție. Cu alte cuvinte, manifestarea voinței unei persoane de a încheia un contract de asigurare socială trebuie să vizeze o cauză licită și morală. În plus, acordul de voință pentru încheierea actului nu poate fi altceva decât întâlnirea concordantă a celor două voințe individuale (asiguratorul și asiguratul), cu intenția părților de a produce efecte juridice.

În consecință, apreciem că asiguratorul, în speță casa teritorială de pensii, poate evalua dacă riscul asigurat s-a produs deja, sau nu, la momentul solicitării încheierii unui contract de asigurare socială, astfel încât să poată fi respectată condiția pentru validitate, respectiv obiectul manifestării de voință a celeilalte părți să fie determinat și licit.